

Somaiņi

Sistemātiskais nosaukums	Nosaukums angļu val.	Nosaukums vācu val.	Nosaukums krievu val.	Nosaukums latviešu val.	Apraksts
Theria (Parker & Haswell, 1897)	subclass Theria	Unterklasse Theria	подкласс звери	apakšklase dzemdētāj- zīdītāji	<p>Viena no zīdītāju klases Mammalia apakšklasēm, kas apvieno somaiņus un placentāļus.</p> <p>Galvenā pazīme – mazuļi attīstās mātes organismā, nevis olā ārpus mātes organisma.</p> <p>No pirmzīdītājiem atdalījās krīta perioda laikā. Tagad senos somaiņus un senos placentāļus atšķir pēc zobiem. Primitīvajiem somaiņiem ir 4 pāri dzerokļu katrā žoklī, toties senajiem placentāļiem nekad nav vairāk par 3 pāriem dzerokļu.</p> <p>Klasifikācija atbilst 2000. gada sistemātikai.</p>
Metatheria (Thomas Henry Huxley, 1880)	cohort meta-therians	Kogorta Beutel-säuger (Beuteltiere)	объединённая когорта сумчатые	apvienotā somaiņu kohorta	<p>Dzemdētājklases Theria kohorta. Sākuma taksona nosaukums bijis – infraklase.</p> <p>Apvieno 4 sen izmirusas somaiņu kārtas – krīta perioda oposumus <i>Alphadontia</i>, krīta perioda somaiņus <i>Deltatheroidea</i>, Āzijas oposumus <i>Asiadelpia</i> un Patagonijas plēsīgos somaiņus Sparassodonta, kā arī 1 mūsdienu somaiņu infraklasi Marsupialia.</p> <p>Iespējams, somaiņi parādījās juras periodā pirms 186 – 193 miljoniem gadu. Senākās atrastās fosīlijas pieder Ķīnas oposumam <i>Sinodelphys szalayi</i>, kurš dzīvoja pirms 125 miljoniem gadu.</p> <p>Pēc superkontinenta Pangejas sadalīšanās apmēram pirms 100 miljoniem gadu izveidojās ziemeļu kontinents Laurāzija un</p>

					<p>dienvīdu kontinents Gondvana.</p> <p>Laurāzijas somaiņi izplatījās rietumu virzienā uz Ziemeļameriku, kas joprojām bija savienota ar Eirāziju. Vēlāk tie sasniedza Dienvidameriku, un caur Antarktīdu nonāca Austrālijā.</p> <p>Daži sen izmirušie somaiņi: <i>Oklatheridium</i> – pirms 112 – 99 miljoniem gadu dzīvojis Amerikā. 2008. un 2011. gada atradumi Oklahomas štatā. <i>Arcantiodelphys</i> – pirms 99 – 93 miljoniem gadu dzīvojis Eiropā, Francijā. <i>Malleodectes</i> – pirms 17 – 10 miljoniem gadu dzīvojis Austrālijā, Kvīnslendā.</p>
Marsupialia (Illiger, 1811)	infraclass marsupials	Infraklasse Beutel-säuger (Beuteltiere)	инфракласс сумчатые	augstākā kārtā somaiņi	<p>Apvienotās somaiņu kohortas (infraklases) Metatheria zīdītāju augstākā kārtā, apvieno Amerikas somaiņu Ameridelphia un Austrālijas somaiņu Australidelphia mūsdienu dzimtas un sugas, kurās kopā ir 9 kārtas, no tām 2 – pilnīgi izmirušas.</p> <p>Eirāzijā somaiņi ar laiku izmira, bet saglabājās Austrālijā.</p> <p>Pēc DNS analīzēm visi Austrālijas somaiņi ir Amerikas somaiņu pēcnācēji.</p> <p>Tuvākie somaiņu radinieki ir placentāļi Eutheria, ar kuriem kopā tie veido dzemdētājzīdītāju apakšklasi. Šo radniecību apstiprina ģenētiskie un molekulārie pētījumi.</p> <p>Somaiņi savu nosaukumu ieguvuši vēdera somas dēļ, kura ir mātītēm un, kurā tās nēsā mazuļus.</p>
Ameridelphia	superorder	Überordnunge	надотряд	virskārta	Somaiņu augstākās kārtas virskārta.

(Szalay, 1982)	(division) American marsupials	Amerikani- schen Beutelsäuger	американс- кие сумчатые	Amerikas somaīņi	<p>DNS pētījumi liecina, ka Amerikas somaīņi ir primitīvāki par Austrālijas somaīņiem. Visi mūsdienu somaīņi ir cēlušies no vienota aizvēsturiska somaīņu priekšteča, kas dzīvojis Dienvidamerikā, bet no turienes migrējis uz Antarktīdu un tālāk – līdz Austrālijai.</p> <p>Lielākā daļa Amerikas somaīņu izmira pēc sauszemes tilta izveidošanās starp Ziemeļ- un Dienvidameriku, kad no ziemeļiem uz dienvidiem sāka migrēt placentāļi. Konkurenci izturēja tikai oposumi un vēl viena savāda grupa – cenolesti.</p> <p>Mūsdienās tie pārstāvēti ar 2 kārtām. Plēsīgi dzīvnieki. Dažāds dzīvesveids: daži dzīvo kokos, daži bieži uzturas ūdenī.</p> <p>Pēc ārēja izskata atgādina žurkas. Ja nevar aizbēgt no ienaidnieka, izliekas par beigtiem. Bailēs izdala ļoti smirdīgu smaku.</p> <p>Viena kāрта – Paucituberculata ar vienu cenolestu dzimtu Caenolestidae pārstāv dzīvniekus, kurus dažreiz uzskata par tikai somaīņiem radniecīgu grupu.</p>
Didelphi- morphia (Gill, 1872)	order opossums	Ordnung Beutelratten- artige	отряд опоссумы	kārta oposumi	<p>Amerikas somaīņu kāрта, pārstāvēta ar seniem, maz specializētiem somaīņiem, kuri parādījās krīta periodā un kopš tiem laikiem gandrīz nav mainījušies.</p> <p>Līdz mūsdienām izdzīvojuši tikai 1 dzimtas pārstāvji.</p>
Didelphidae (Gray, 1821)	family opossums	Familie Beutelratten	семейство опоссумовые	dzimta oposumi	Oposumu kārtas dzimta, kurā ir 2 apakšdzimtas. Jaunajā Pasaulē viņi ieņem to pašu nišu, ko Vecajā Pasaulē –

					kukaiņēdāji. Izplatīti Amerikas austrumdaļā no Kanādas dienvidaustrumiem līdz Argentīnai, kā arī uz Mazajām Antiļu salām. Visiem oposumiem ir 50 zobi.
Caluromyinae (Kirsch, 1977)	subfamily caluromyinae	Unterfamilie Wollbeutelratten	подсемейство густо-шёрстные (пушистые) опосумы	apakšdzimta biezvilnas oposumi	Oposumu dzimtas apakšdzimta ar 3 ģintīm, kuru pārstāvji eksistē joprojām, un 1 izmirušu. Mīt ļoti dažādos biotopos – gan tropu mežos, gan kalnos līdz 4 000 m v.j.l. Šos dzīvniekus vietējie iedzīvotāji medījuši kažokādas dēļ.
<i>Caluromysiops</i> (Sanborn, 1951)	genus striped opossums	Gattung Binden-Wollbeutelratte	род полосатые опосумы	ģints svītrainie oposumi	Biezvilnas oposumu apakšdzimtas ģints ar vienu sugu – svītraino oposumu <i>Caluromysiops irrupta</i> , kas ir zināms ar diviem nosaukumiem – melnplecu oposums un baltausu oposums. Mīt tropu lietusmežos Peru dienvidaustrumos. Neliels nakts dzīvnieks, 43 – 46 cm garš ar 22 – 24 cm garo asti.
Didelphinae (Gill, 1872)	subfamily opossums	Unterfamilie eigentliche Beutelratten	подсемейство опосумы	apakšdzimta oposumi	Oposumu dzimtas apakšdzimta ar 14 ģintīm. Mīt ļoti dažādos biotopos.
<i>Chironectes</i> (Illiger, 1811)	genus water opossum	Gattung Schwimmbeutler	род водяные опосумы	ģints ūdens oposumi	Oposumu apakšdzimtas ģints ar 1 sugu, kas nodzīvojusi līdz mūsdienām. Zināmas vēl 4 izmirušas sugas. Ūdens oposums <i>Chironectes minimus</i> ir vienīgais somainis, kas ir pielāgojies dzīvei ūdenī. Pēc pazīmēm atgādina ūдру ar izstieptu 30 – 40 cm garo ķermeņi, ūdensnecaurlaidīgu kažoku un plēvīti starp pakaļkāju pirkstiem.

Australidelphia (Szalay, 1982)	superorder (division) Australian marsupials	Überordnung australischen Beutelsäuger	надотряд австралийские сумчатые и сонеvidный опоссум	virskārta Austrālijas somaņi	Somaņi augstākās kārtas virskārta , apvieno apmēram 2/3 no visiem mūsdienu somaņiem, kas dzīvo Austrālijā un Jaungvinejā, kā arī vienu sugu, kas dzīvo Dienvidamerikā. DNS pētījumi liecina, ka Austrālijas somaņi ir attīstītāki nekā Amerikas somaņi, un visiem Austrālijas somaņiem ir Amerikas somaņu gēni, kas liecina, ka visi mūsdienu somaņi ir cēlušies no vienota aizvēsturiska somaņu priekšteča, kas dzīvojis Dienvidamerikā, bet Austrāliju sasniedzis caur Dienvidameriku un Antarktīdu. Izdala 5 kārtas.
Peramele- morphia (Ameghino, 1889)	order Peramele- morphia (bandicoots and bilbies)	Ordnung Nasenbeutler	отряд бандикуты	kārta bandikutveidīgie	Austrālijas somaņu virskārtas pārstāvji. Sastopami Austrālijā, Tasmānijā un Jaungvinejā. Zināmas 3 dzimtas, 2 no tām eksistē arī mūsdienās (20 sugas). 15 – 65 cm gari nakts dzīvnieki, pēc dzīvesveida atgādina āpšus. Raksturīgas īpašības – 3 pāri priekšzobu un sindaktilija – 2. un 3. pirkstu saaugums.
Thylacomyidae (Bensley, 1903)	family bilbies	Familie Kaninchen- nasenbeutler	сeмeйствo кроличьи бандикуты	dzimta trušbandikuti	Bandikutveidīgo kārtas dzimta, kurā ir 1 trušbandikutu ģints <i>Macrotis</i> ar 1 vai 2 izmirušām un 1 eksistējušu sugu. Sastopami centrālajā Austrālijā.
<i>Macrotis lagotis</i>	greater bilby	großen Kaninchennasen- beutler	большой кроличий бандикут	lielais trušbandikuts	Trušbandikutu ģintī <i>Macrotis</i> - vienīgā eksistējošā suga. Ķermeņa garums 20 – 44 cm ar 12 – 22 cm garu asti, kurai gals ir kails. Svars – līdz 2,5 kg. Šie dzīvnieki ir radniecīgi bandikutiem, bet pēc ārējā izskata tiešām ir līdzīgi trušiem ar

					<p>garām ausīm.</p> <p>Plēsīgi nakts dzīvnieki.</p> <p>Tos medīja gan pārtikai, gan kažokādai, kam ir gara vilna, uz muguras mēdz būt pat pelēcīgi zilgana, bet vēders balts.</p> <p>Nosaukums angļu valodā - <i>bilby</i> – pārņemts no <i>Yuwaalaraay</i> aborigēnu valodas un nozīmē ‘garpurna žurka’.</p>
Peramelidae (Gray, 1825)	family bandicoots	Familie eigentliche Nasenbeutler	семейство бандикуто- вые	dzimta bandikuti	<p>Bandikutveidīgo kārtas dzimta, kurā ir 3 apakšdzimtas ar 6 ģintīm. Zināmas 24 sugas, lielākā daļa izdzīvojuši līdz mūsdienām.</p> <p>Pēc ārējā izskata atgādina žurkas, bet zināmi arī ar nosaukumu somainie āpši. Visēdāji.</p> <p>Ķermeņa svars – no 140 g līdz 1 kg.</p>
Diprotodontia (Owen, 1866)	order Diprotodonts	Ordnung Diprotodontia	отряд двурезцо- вые сумчатые	kārta diprotodonti	<p>Viena no Austrālijas somaiņu kārtām, apvieno 3 apakškārtas – ķengurus, vombatus un posumus, kuras agrāk uzskatīja par dzimtām, kā arī vairākas izmirušas ģintis un dzimtas bez noteiktas piederības apakškārtām.</p> <p>Visi diprotodonti ir Austrālāzijas somaiņi. Pagaidām senākās ir datētas ar oligocēna beigām (fosiliju vecums ir 25 milj. gadu), bet kārta noteikti ir vecāka.</p> <p>Liela daļa diprotodontu izmira laikā, kad Austrālijā ieradās cilvēks, t.i., pirms 50 000 gadiem.</p> <p>Visiem diprotodontiem piemīt kopīgas īpašības. Tiem visiem apakšžoklī ir 1 pāris lielu priekšzobu, no kā arī veidots kārtas nosaukums. Latviski tos varētu saukt par divpriekšzobjiem. Ilkņu nav.</p> <p>Visi diprotodonti ir sindikāļi: otrie un trešie</p>

					<p>pirksti lielākoties ir pārklāti ar ādu un izskatās saplūduši, izņemot nagus. Pirmā pirksta parasti nav, bet ceturtais visbiežāk ir palielināts. Šādas pazīmes raksturīgas dzīvniekiem, kas dzīvoja kokos, bet vēlāk dažas sugas kā, piemēram, ķenguri un valabiji ar laiku piemērojās dzīvei uz zemes. Tāpēc to pēdām attīstījušās dažas iezīmes, kas vajadzīgas dzīvesveidam uz zemes.</p>
<p>Macropodi- formes (Ameghino, 1889)</p>	<p>suborder macropods</p>	<p>Unterordnung Känguru- artige</p>	<p>подотряд кенгуровые</p>	<p>apakškārta ķenguri</p>	<p>Viena no diprotodontu kārtas apakškārtām, kurā ir 6 dzimtas. No tām 4, piemēram, muskusžurkķenguri Hypsiprymnodontidae ir izmiruši, bet no žurkķenguriem Potoroidae izmirusi lielākā daļa sugu.</p> <p>Raksturīga iezīme ir lielas spēcīgas pakaļkājas un pārvietošanās ar lēcieniem.</p>
<p>Macropodidae (Gray, 1821)</p>	<p>family macropods (kangaroos, wallabies, and allies)</p>	<p>Familie eigentliche Kängurus</p>	<p>семейство кенгуровые</p>	<p>dzimta ķenguri</p>	<p>Ķenguru apakškārtas dzimta, kas apvieno ķengurus, valabijus, kokķengurus, klinšu valabijus, zaķķengurus un filanderus. Mūsdienās šajā dzimtā ir 2 apakšdzimtas ar 11 ģintīm, bet senatnē bija vēl vismaz 21 ģints.</p> <p>Ķenguru dzimtas dzīvnieki ir sastopami Austrālijā, Jaungvinejā un dažas citās tuvējās salās.</p> <p>Zinātniskais nosaukums <i>macropodidae</i> cēlies no grieķu vārda, kas nozīmē ‘gara pēda’.</p> <p>Ķenguri ir medību objekti gaļas un kažokādas ieguvei.</p> <p>Mūsdienās pastāv ķenguru fermas. Bieži medības rīko, lai pasargātu laukus, kā arī ķer</p>

					zoodārzu vajadzībām.
<i>Macropus</i> (Shaw, 1790)	genus macropus, giant kangaroos	Gattung grauen Riesenkängurus	род исполинские кенгуру	ģints īstie ķenguri, milzu ķenguri (ķenguri un valabiji)	Ķenguru dzimtas ģints, kas apvieno ķengurus un lielāko daļu valabijus, izņemot purva un klinšu valabijus. Parasti izdala 3 apakšģintis. Vecajās sistemātikās valabiji bija atsevišķā ģintī – <i>Protemnodon</i> .
<i>Notamacropus</i>	subgenus wallabys	Untergattung Wallabys	подрод валлаби	apakšģints valabiji	No milzu ķenguru ģints izdalīta grupa, kurā ir valabiji. No 8 zināmām sugām 1 suga ir izmirusi, pārējās eksistē līdz mūsdienām. Valabiji ir mazāki par ķenguriem. Nosaukums ‘wallaby’ pārņemts no eora cilts, kura dzīvoja tagadējās Sidnejas rajonā.
<i>Macropus parryi</i> (Bennett, 1835)	whiptail wallaby	Hübschgesicht- wallaby	валлаби Парри	Pārija valabijs, skaistais valabijs	Valabiju apakšģints suga, kuras pārstāvji ir vieni no lielākajiem ķenguriem. Astes garums bieži ir lielāks par ķermeņa un galvas kopējo garumu. Kažoks gaiši pelēkā krāsā, uz purna – baltas svītras. Bieži laiza priekšējas ekstremitātes, lai atvēsinātos. Dienas dzīvnieks. Nosaukts angļu pētnieka Viljama Parija (<i>William Parry</i>) vārdā.
<i>Osphranter</i>	subgenus red kangaroos	Untergattung rotes Riesenkängurus	подрод рыжие (степные) кенгуру	apakšģints rudie ķenguri	No milzu ķenguru ģints izdalīta grupa, kurā ir stepju un kalnu ķenguri. No 6 zināmām sugām 2 s ir izmirušas. Stepju sugas ir vieni no lielākajiem, kā arī graciozākiem ķenguru pārstāvjiem. Kalnu sugas ir mazāki, bet drūknāki pārstāvji šajā ģintī, ar proporcionāli īsākām kājām. Atklāti tikai 1832. gadā.
<i>Macropus rufus</i>	red kangaroos	rotes	большой	rudais ķengurs,	Rudo ķenguru apakšģints suga, kas ir

(Desmarest, 1822)		Riesenkänguru	рыжий кенгуру	lielais rudais ķengurs	lielākais ķengurs, lielākais mūsdienu somainis un lielākais Austrālijas zīdītājs. Tēviņu ķermeņa garums (bez astes) ir 1,4 m, dažreiz sastopami līdz 2 m gari indivīdi. Ķermeņa masa – vidēji 66 kg. Tasmānijā – līdz 85 kg.
<i>Macropus</i>	subgenus grey kangaroos	Untergattung graue Riesenkängurus	подрод гигантские кенгуру	apakšģints milzu ķenguri	No milzu ķenguru ģints izdalīta grupa, kurā ir lielākie dzimtas pārstāvji.
<i>Macropus giganteus</i> (Shaw, 1790)	eastern grey kangaroo	Östliche Graue Riesenkänguru	восточный серый кенгуру	austrumu pelēkais ķengurs	Milzu ķenguru apakšģints tipiska suga. Bieži sauc par mežu ķenguru, jo, atšķirībā no pārējām sugām, bieži uzturas mežos. Lieli dzīvnieki – līdz 2 m (bez astes) un ķermeņa masa līdz 85 kg.
Vombatiformes (Burnett, 1830)	suborder vombati-formes	Unterordnung Wombatartige	подотряд вombatо-видные	apakškārtā vombati	Viena no 3 diprotodontu kārtas apakškārtām, kas apvieno vombatus un koalas, kuru līnijas atdalījās pirms 36 miljoniem gadu. Mūsdienās apakškārtā ir 2 dzimtas, bet kādreiz eksistēja vēl 4 dzimtas, kas jau sen pilnīgi izmirušas. Vombatu apakškārtas somaiņiem ir kompakti augumi. Salīdzinot ar pārējiem diprotodontiem, to kājas ir īsas un masīvas, lai gan koalam kājas ir garākas nekā vombatam. Ārēji tie atgādina nelielus lācīšus. Zinātnieki uzskata, ka koalam un vombatam ir bijis kopīgs priekštecis
Phascolarctidae (Owen, 1839)	family koalas	Familie Koalas	семейство медведи сумчатые (коалы)	dzimta koalas, lāčsomaiņi	Vombatu apakškārtas dzimta ar 8 izmirušām ģintīm un 1 mūsdienu ģinti. Koalu izcelsme nav skaidra. Koalas, jeb lāčkususi, ir attīstījusies no vombatam līdzīga priekšteča. Austrālijas ziemeļos ir

					<p>atrastas dažas 20 miljonus gadus vecas koalu fosilijas.</p> <p>Aizvēsturiskie koalas nebija specializējušies eikalptu ēšanā, tas notika pamazām, lietusmežiem nomainoties ar eikalptu audzēm.</p> <p>Koalas dzīvo tikai Austrālijas dienvidu un austrumu piekrastē un ieņem līdzīgu ekoloģisko nišu kā sliņķis Dienvidamerikā.</p>
<i>Phascolarctos</i> (Blainville, 1816)	genus koalas	Gattung Koalas	род коалы	ģints koalas	<p>Koalu dzimtas ģints ar vienu mūsdienu sugu.</p> <p>Šajā ģintī ietilpst arī divas izmirušas sugas: <i>Phascolarctos maris</i> un milzu koala <i>Phascolarctos stirtoni</i>, kas dzīvojis Austrālijas dienvidos pirms 50 000 gadiem.</p>
<i>Phascolarctos cinereus</i> (Goldfuss, 1817)	koala	Koala	коала	koala	<p>Koalu ģints vienīgā mūsdienu suga.</p> <p>Dienvidos koalas ir lielāki nekā ziemeļos. To vidējā ķermeņa masa ir 12 kg tēviņiem un 8,5 kg mātītēm. Vidējais ķermeņa garums tēviņiem ir 78,2 cm, mātītēm 71,6 cm.</p> <p>Mūsdienu koalu smadzenes ir kļuvušas mazākas, aizpildot tikai apmēram 60% no galvaskausa, pārējo piepilda smadzeņu šķidrums. Šo deģenerāciju skaidro ar pielāgošanos zemākas kvalitātes barībai. Tas ir vienīgais dzīvnieks uz zemeslodes, kuram smadzenes ir samazinājušās šādā veidā.</p>
Vombatidae (Burnett, 1829)	family wombats	Familie Wombats	сeмeйствo вoмбaты	dzimta vombati	<p>Vombatu apakškārtas dzimta ar 4 izmirušām un 2 mūsdienu ģintīm.</p> <p>Pirms 36 miljoniem gadu vombatu dzimta atdalījās no senajiem koalām. Dzimtai attīstoties, pirms 18 miljoniem gadu tajā bija daudz dažādu grupu.</p>

					<p>Izplatīti Austrālijas dienvidos un austrumos, kā arī Tasmānijā.</p> <p>Ārēji atgādina mazus lācītšus, bet žokļi un zobi līdzīgi grauzējiem. Rok alas. Augēdāji.</p> <p>Ķermeņa garums no 70 līdz 120 cm, ķermeņa masa no 20 līdz 45 kg.</p> <p>Dzīvniekus medī gaļai.</p>
<i>Vombatus</i> (É. Geoffroy, 1803)	genus common wombats	Gattung Nacktnasen-wombats	род короткошёрстные вомбаты	ģints īsvilnas vombati	Vombatu dzimtas ģints ar 1 sugu – <i>Vombatus ursinus</i> , kura ir zināma ar dažādiem nosaukumiem – īsvilnas vombats, kaildeguna vombats, Tasmānijas vombats. Samēra lieli augēdāji, ķermeņa masa vidēji 26 kg. Galva lielāka, nekā garvilnas vombatiem.
<i>Lasiorhinus</i> (Owen, 1845)	genus hairy-nosed wombats	Gattung Haarnasen-wombats	род длинношёрстные вомбаты	ģints garvilnas vombati	Vombatu dzimtas ģints ar 2 sugām. Ķermeņa garums 77 – 100 cm, ķermeņa masa 19 – 32 kg. Kažoks ar garu un mīkstu vilnu. Zem acīm bieži ir balti plankumi. Galva mazāka nekā īsvilnas vombatiem. Nakts dzīvnieks. Augēdājs.
Diprotodontidae (Gill, 1872)	family giant wombat	Familie Diprotodons (Riesen-wombats)	семейство дипротодоны (гигантские вомбаты)	dzimta diprotodoni, milžvombati	Vombatu apakškārtas izmirusi dzimta, Austrālijas megafaunas pārstāvji. Austrālijas endēmiķi. Parādījās oligocēnā un izmira pleistocēna beigās pirms 11 000 gadiem. Zināmas 10 ģintis, arī nototēriji <i>Nototherium</i> , kas bija lielākie diprotodoni un atgādināja mūsdienu vombatus, tikai gigantiskus.
<i>Diprotodon</i> (Owen, 1838)	genus giant wombat	Gattung Diprotodon (Riesenwombats)	род дипротодоны (гигантские	ģints diprotodoni, milžvombati	Diprotodonu ģints izmiruši pleistocēna Austrālijas milzu zālēdāji – līdz 3 m garumā un 1,8 m augstumā.

			вombatы)		Tuvākie mūsdienu vombatu radnieki. Zināmas 4 sugas. Klimatisko izmaiņu un cilvēku darbības dēļ izmira pleistocēna beigās pirms 50 000 – 18 000 gadiem, tomēr, iespējams, tas notika daudz vēlāk, jo saglabājies ļoti daudz leģendu par līdzīgu dzīvnieku – <i>buņipē</i> .
Dasyuromorphia (Gill, 1872)	order carnivorous marsupials	Ordnung Raubbeutler-artige	отряд хищные сумчатые	kārta plēsējsomaiņi (plēsīgie somaiņi)	Austrālijas somaiņi. Zināmas 3 dzimtas, no kurām 1 ir izmirusi. Tieši izmirušās dzimtas pārstāvji varēja ietekmēt cilvēku dzīvi, jo bija bīstami dzīvnieki. Pārējās dzimtas pārstāvētas galvenokārt ar peļu lieluma sīkiem dzīvniekiem, kuriem nebija lielas nozīmes cilvēku dzīvē. No tiem lielākie – Tasmānijas vilksomains (ķermeņa garums – līdz 130 cm) un velnsomains varēja ietekmēt cilvēku saimniecību, bet tas notika jaunākos laikos pēc eiropiešu parādīšanās Austrālijā.
Thylacoleonidae (Gill, 1872)	Family marsupial lions	Familie Beutellöwen	сeмeйствo сумчатые львы	dzimta lauvsomaiņi	Austrālijas plēsējsomaiņu kārtas dzimta, kurā bija lielākie plēsīgie somaiņi. Zināmas 3 ģintis ar 8 sugām. Senākie pārstāvji zināmi jau pirms 1,6 miljoniem gadu, vairums pārstāvju bija izmiruši jau miocēnā, 2 sugas – pliocēnā.
<i>Thylacoleo carnifex</i> (Owen, 1852)	thylacoleo, marsupial lion	Beutellöwe	сумчатый лев, тилаколев	lauvsomains, tilakolauva	Lauvsomaiņu dzimtas pārstāvis. Vienīgā no 8 sugām, kas nodzīvoja līdz vēlajam pleistocēnam. Izmira pirms 30 000 gadiem kopā ar pārējiem Austrālijas megafaunas pārstāvjiem. Spriežot pēc alu zīmējumiem, pirmie Austrālijas iedzīvotāji šos dzīvniekus vēl

					<p>redzēja.</p> <p>Lielākais Austrālijas plēsīgais dzīvnieks jaguāra lielumā – ķermeņa garums 110 cm, augstums skaustā – 70 cm, ķermeņa masa – virs 100 kg. Atrastie galvaskausi liecina, ka dzīvnieku svars varēja sasniegt 150 kg.</p> <p>Spēcīgie žokļi palīdzēja medīt lielus dzīvniekus. Iespējams, varēja sēdēt kā ķengurs un kāpt kokos kā leopardus.</p> <p>Interesanta priekšējo ekstremitāšu uzbūve; īkšķis bijis ievietots atstātus no pārējiem pirkstiem, kas palīdzēja labāk pieturēt medījumu.</p> <p>Varēja būt ļoti bīstams cilvēkiem.</p>
--	--	--	--	--	--